

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for Naturstyrelsens arealer

i Natura 2000-område nr. 15
Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup
Ådal

Titel:

Natura 2000-plejeplan for
Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-
område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær
Ådal og Sønderup Ådal

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2012

Foto:

Forside: Kamilla Harlev Mai
Øvrige: Naturstyrelsen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7279-907-0

Må citeres med kildeangivelse.

Generelt

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 246 områder i Danmark.

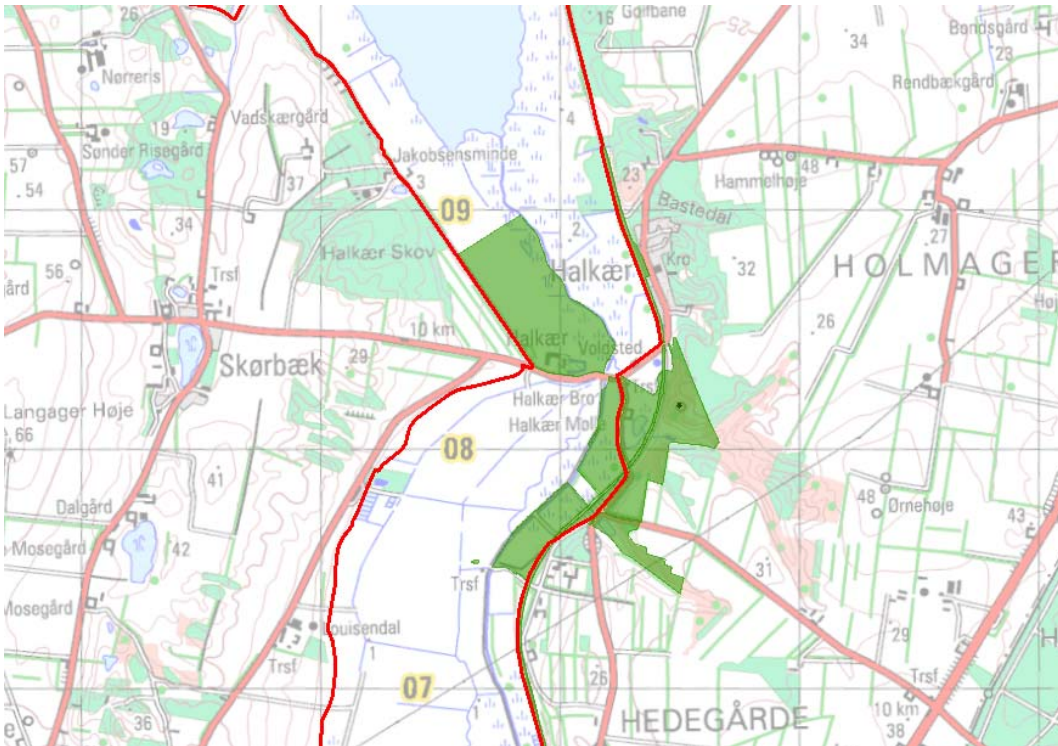
Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N15 *Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal*, og vedrører Naturstyrelsens arealer på ca. 41 ha.

Billede 1 Oversigt over del af Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) ved Ulvedyb.

Billede 2 Oversigt over del af Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) ved Sebbersund.

Billede 3 Oversigt over del af Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) ved Halkær.

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på lysåbne naturtyper og arter. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan.

For supplerende læsning henvises til driftsplan for Naturstyrelsen Aalborgs arealforvaltning 1998 – 2013 for arealer ved Halkær og Sebbesund, og til Naturstyrelsen Vendsyssels arealforvaltning 2007 - 2021 for areal ved Ulvedybet.

Naturstyrelsen skal udarbejde et resumé af plejeplanen, som skal indgå i en kommunal/statslig Natura 2000-handleplan. Dette resumé er indsat som bilag 1.

Der er udarbejdet en såkaldt miljøvurdering ("SMV") af plejeplanen. Den er indsat som bilag 2.

Plejeplanen skal senest være gennemført med udgangen af år 2015.

Områdebeskrivelse

Generelt

Området består mod nord af de vidtstrakte, lavvandede fjordområder i Limfjorden, der bl.a. inkluderer Halkær, Sebber, Gjøl og Nibe Bredninger. De store marine områder, vidtstrakte strandenge og småøerne udgør tilsammen et vigtigt levested for hovedparten af udpegningsgrundlagets yngle- og rastefugle.

Området består mod syd af de markante ådale Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Sønderup Ådal er formet af den næsten uregulerede Sønderup Å, og i den smalle dalbund og langs de ofte stejle kuperede dalsider findes en rig og varieret natur. Ådalen rummer store sammenhængende arealer med surt overdrev og stilkege-krat. Halkær Ådal er en bred ådal med eng- og mosearealer omkring den regulerede å. I denne ådal findes også landets største forekomst af den sjældne naturtype indlandssalteng samt den nyetablerede næringsrige sø, Halkær Sø, som er områdets største ferskvandssø.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På Naturstyrelsens hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Gjøl Bjerg ved Ulvedyb Vejle er et mindre areal med et markant udsigtspunkt og en strandeng beliggende ned til den østlige del af dæmningen over Vejlen.

Omkring Halkær Naturcenter ejer Naturstyrelsen nogle fine naturområder med lysåben natur. Det meste ligger som enge i den brede ådal ned til Halkær Å.

Billede 4 Halkær Naturcenter ligger på kanten af Halkær Ådal. Den store sø i baggrunden er den genskabte Halkær Sø.

Tabel A Naturtyper og arter i plejeplanen

Naturtype/art	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	1
	6210	Kalkoverdrev	0,4
	6230	Surt overdrev	2
	7220	Kildevæld	1
	7230	Rigkær	1
Ialt			5,4
(Levesteder for) arter	1355	Odder	Ikke vurderet

Tabel A viser Naturstyrelsens arealer med naturtyper i området. Desuden vises de arter fra udpegningsgrundlaget, der forekommer i Naturstyrelsens del af området.

Udtrykket "Ikke vurderet" vidner om, at der ikke findes nogen arealregistrering for arter.

Mål og plejetiltag

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens mål for lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af pleje/drift, som styrelsen forventer at anvende. På et givent areal kan der forekomme mere end én slags pleje/drift, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens bud på omfanget af de enkelte plejetiltag.

❖ Lysåbne naturtyper

Der foretages *løbende* pleje ved f.eks. græsning på enge og overdrev på ca. 5 ha.

Tabel B Mål for lysåbne naturtyper

		Periodens mål	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Naturlig dynamik	1
6210	Kalkoverdrev	Naturtypebevarende pleje	<1
6230	Surt overdrev	Naturtypebevarende pleje	2
7220	Kildevæld	Naturlig dynamik	<1
		Naturtypebevarende pleje	1
7230	Rigkær	Naturlig dynamik	<1
		Naturtypebevarende pleje	1

Tabel C Pleje af hensyn til lysåbne naturtyper

		Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	1
6210	Kalkoverdrev	Græsning	eksisterende	<1
6230	Surt overdrev	Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslæde	eksisterende	<1
		Græsning	eksisterende	2
7220	Kildevæld	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	<1
		Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslæde	eksisterende	1
		Græsning	eksisterende	1
		Hegning	eksisterende	1
7230	Rigkær	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	<1
		Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslæde	eksisterende	1
		Græsning	eksisterende	1
		Hegning	eksisterende	1

I tabel C er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Som det ses, er al plejen allerede foreskrevet/igangsat tidligere.

❖ **Arter**

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af indsatsen for naturtyperne i området. Det er også tilfældet i dette område, hvor Naturstyrelsen ikke planlægger yderligere indsats for arter på udpegningsgrundlaget end den pleje, der er oplyst under naturtyperne, eller som sker i medfør af Naturstyrelsens *myndighedsmæssige* artsforvaltning via vildtreservater.

	Periodens mål
1355 Odder	Sikring af artens levested

Tabel F Mål for arter

	Plejetiltag
1355 Odder	Ingen indsats i perioden aht. art alene

Tabel G Specifik artspleje

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

Gjøl Bjerg ved Ulvedyb Vejle er et mindre areal med et markant udsigtspunkt og en strandeng beliggende ned til den østlige del af dæmningen over Vejlen.

Omkring Halkær Naturcenter ejer Naturstyrelsen nogle fine naturområder med lysåben natur. Det meste ligger som enge i den brede ådal ned til Halkær Å.

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	1
	6210	Kalkoverdrev	0,4
	6230	Surt overdrev	2
	7220	Kildevæld	1
	7230	Rigkær	1
Ialt			5,4

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i tabel b. Der skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen. I dette område gælder det for hele den planlagte indsats.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Slåning eller slæt	eksisterende	2
		2
Græsning	eksisterende	4
		4

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese arten på udpegningsgrundlaget (odder). Naturstyrelsen vurderer, at arten ikke har behov for en særlig indsats derudover.

Bilag 2: Miljøvurdering af Natura 2000-plejeplanen

Den enkelte plejeplan skal i henhold til lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer have sin egen miljørapport. Rapporten skal indeholde de oplysninger, der følger af bilag 1 i loven.

Der er også udarbejdet en miljøvurdering af Natura 2000-planen, som ligger på Naturstyrelsens hjemmeside: [Miljørapport for Natura 2000-planen](#)

a) Planens indhold og hovedformål samt andre relevante planer

❖ Indhold

Det primære indhold i plejeplanen for Naturstyrelsens areal er en oversigt over planperiodens mål og plejetiltag for naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

❖ Formål

Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen på Naturstyrelsens andel af Natura 2000-området. Indsatsen i 1. planperiode skal sikre eksisterende naturværdier på udpegningsgrundlaget og indlede en proces, der genopretter eventuel akut truet natur under hensyntagen til eventuelle modstridende naturinteresser.

❖ Relevante planer

Plejeplanen følger op på Natura 2000-planen for området. Udover at være omfattet af plejeplanen, er Naturstyrelsens arealer også underlagt andre interne retningslinjer for arealforvaltningen. I det omfang der måtte være modstrid mellem dem og plejeplanen, vil plejeplanen blive fulgt.

I Aalborg Kommunes kommuneplan er arealerne ved Halkær udpeget som økologisk forbindelse, og indgår desuden i kommuneplanens "Grøn – blå struktur, der skal fremme sammenhængen for natur og friluftsliv.

b) Nuværende miljøstatus og nul-alternativet

Områdets nuværende miljøstatus er gennemgået i Natura 2000-planen for det aktuelle område, hvorfor der henvises til denne.

Hvis ikke plejeplanen for 1. planperiode iværksættes vil de lysåbne arealer blive plejet i henhold til bl.a. Naturstyrelsens naturplejestrategi. Arealerne vil blive drevet uden gødskning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af lysåbne naturtyper vil dog ikke nødvendigvis fastholdes i retning af gunstig bevaringsstatus uden den fremskyndelse af plejen, som plejeplanen kan medføre.

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt af plejeplanen

- Den planlagte drift vil ændre udbredelse og tilstand for forskellige naturtyper

d) Eksisterende miljøproblemer

Der er en række trusler mod naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag, herunder arealreduktion/fragmentering og tilgroning. Truslerne er systematisk beskrevet i Natura 2000-planen for området, hvorfor der henvises til denne.

e) Relevante internationale miljøbeskyttelsesmål

Plejeplanen er en udmøntning af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver implementeret i dansk lov via miljømålsloven og skovloven. Plejeplanen vil sikre, at areal og tilstand af naturtyper på udpegningsgrundlaget, samt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget, ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter.

I henhold til EU's vandrammedirektiv er det overordnede mål at naturlige vandforekomster opnår "god tilstand". Direktivet er implementeret via miljømålsloven og skal realiseres med vandplanerne. Arbejdsdelingen mellem vandplanerne og Natura 2000-planerne (og dermed plejeplanerne) er således, at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på naturarealer som f.eks. rigkær og andre engarealer.

Natura 2000-direktiverne er blandt EU's bidrag til gennemførelsen af en række internationale biodiversitetskonventioner som f.eks. Ramsar-konventionen, Bern-konventionen og Bonn-konventionen, samt delmål 11 og 12 blandt de 20 delmål som blev vedtaget ved partsmødet i FN's biodiversitetskonvention i Nagoya i 2010 (Aichi-målene). Delmål 11 og 12 omhandler netop beskyttelse af naturområder og arter.

f) Planens indvirkning på miljøet

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen væsentlig påvirkning	Redegørelse for indvirkning
Biologisk mangfoldighed	X		Den biologiske mangfoldighed knyttet til naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres og øges via pleje af overdrev og enge. Den planlagte drift og pleje fastholder og/eller genopretter naturtyperne på udpegningsgrundlaget med deres karakteristiske arter.
Befolkningen	X		Mulighederne for rekreative oplevelser i tilknytning til området sikres eller forbedres via et forbedret naturgrundlag.
Menneskers sundhed		X	
Fauna og flora	X		Eventuelle konsekvenser for rødlistede arter, gullistede ansvarsarter og bilag IV-arter kendt fra Natura 2000-området vurderes at være positive. For bilag IV-arterne drejer det sig om spidssnudet frø, damflagermus, vandflagermus, foruden odder, som også er på udpegningsgrundlaget.
Jordbund		X	
Vand		X	
Luft		X	
Klimatiske faktorer		X	

Materielle goder		X	
Landskab	X		Den planlagte naturpleje vil opretholde det lysåbne landskab, og plejeplanen bidrager således positivt til bevarelsen af eksisterende landskabelige værdier.
Kulturarv, herunder kirker		X	
Arkitektonisk arv		X	
Arkæologisk arv		X	

g) Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Plejeplanen forventes ikke at få negative konsekvenser for miljøet, men vil derimod sikre og forbedre områdets naturgrundlag, med fokus på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der vurderes derfor ikke at være behov for foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet.

h) Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

i) Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

j) Ikke-teknisk resume

I medfør af lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 er der foretaget en miljøvurdering af plejeplanen for Naturstyrelsens arealer i N15 *Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal*. Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen for de pågældende arealer ved at sikre eller forbedre tilstand og bevaringsprognose for de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte. Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil de lysåbne arealer blive plejet i henhold til bl.a. Naturstyrelsens naturplejestrategi. Arealerne vil blive drevet uden gødskning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af lysåbne naturtyper vil dog ikke nødvendigvis fastholdes i retning af gunstig bevaringsstatus uden den fremskyndelse af plejen, som plejeplanen kan medføre.

Plejeplanen forventes at sikre og forbedre naturtilstanden i området ved hjælp af ekstensiv drift og pleje af de lysåbne naturtyper på områdets udpegningsgrundlag. Dermed øges mulighederne for rekreative oplevelser knyttet til lysåben natur.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK-2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk